

27/09/2011 | Barcelona

Discurs del president en el debat de política general

Molt Honorable Senyora Presidenta del Parlament, Honorables Consellers i Conselleres, il·lustres Senyores i Senyors Diputats,

Aquest és el primer debat sobre l'orientació política general al qual fa front l'actual Govern de Catalunya, just nou mesos després d'haver pres possessió. Un primer debat d'una legislatura que es presenta amb una enorme complexitat, que no podem ni disfressar, ni amagar, ni defugir. Complexitat a la qual podem fer front, i farem front, amb una actitud de màxim rigor, consens i responsabilitat.

Els nostres mons més propers, el Mediterrani i la Unió Europea, viuen moments de forta convulsió, que provoca incerteses de tota mena, planteja grans interrogants i genera altes dosis de desconfiança. Ras i curt, moltes coses que passen, i que ens passen, poden induir a la por.

El primer que ens cal, per tant, és saber combatre aquest sentiment de por. I superar-lo. Sempre, a la història de la humanitat, les grans dificultats han suposat grans oportunitats, que molt sovint s'han sabut aprofitar. Catalunya no n'és l'excepció. La nostra història està farcida de grans obstacles, que en alguns moments semblaven insuperables. Tanmateix, Catalunya ha sabut gairebé sempre transformar dificultats en oportunitats. I ara no hauria de ser l'excepció.

Diversos països de la ribera sud de la Mediterrània estan vivint canvis molt profunds, que poden desembocar en aires de llibertat, democràcia i dignitat humana. Catalunya té, en aquest context, l'ocasió de reforçar la seva capitalitat mediterrània. L'hem de saber aprofitar.

Al nord, tant la Unió Europea com especialment la zona euro travessen moments tempestuosos. Països intervinguts, altres fortament supervisats, interrogants sobre el futur de la moneda, debilitat i lentitud en la presa de decisions. Aquesta situació ens afecta plenament, de manera molt directa. Per això m'agradaria fer tres breus reflexions.

La primera és que Catalunya ha estat i és un país profundament europeista, que creu fermament en el futur de la Unió i del projecte comú que aquesta representa. És des d'aquesta profunda convicció europeista que ens permetem reclamar una major coordinació interna de les accions per fer front a la situació, ja que només des d'àmbits més globals podem afrontar determinades problemàtiques i dotar de sentit les polítiques que en clau més local s'estan aplicant.

Hi ha moltes variables i decisions que escapen del nostre control, però que ens afecten, i molt.

La segona és que els problemes actuals no es resolen amb més Espanya, més França o més Alemanya. Només es poden resoldre amb més Europa. No podem encarar amb garanties d'èxit els grans reptes del segle XXI amb el disseny de l'Europa del segle XX. Ens cal un poder federal europeu, amb capacitat de lideratge i d'interlocució al món, i una autèntica Unió Fiscal i Econòmica. L'egoisme dels estats equival a la

decadència d'Europa. Tant de bo la crisi actual serveixi per provocar canvis en aquesta direcció, en la qual Catalunya tindria més avantatges que inconvenients.

La tercera és una defensa encesa de l'economia productiva, ja que és l'única que permet la creació de llocs de treball i el desenvolupament i progrés de les persones i els territoris. Part de les mesures de caràcter més global que cal adoptar són les que han de posar fre a l'especulació salvatge que aprofita el patiment de molts per a l'enriquiment de pocs.

Creiem fermament que l'economia de mercat i la iniciativa privada són els millors escenaris possibles per a la creació de riquesa. És només sobre la base de l'economia productiva que hem estat capaços de construir al llarg de la història els models de benestar dels quals Europa n'és referent. És precisament amb la voluntat de garantir el futur de les polítiques de benestar que ens cal ser especialment rigorosos en la defensa i el foment de totes aquelles iniciatives que permetin la creació de riquesa sobre la base de la inversió i la creació d'ocupació. En el benentès que la finalitat última de l'economia de mercat és la justícia social, que els poders públics han de poder garantir.

Aquesta visió més general de la realitat europea permet també veure com aquells que ja fa temps van identificar la necessitat de frenar el dèficit, amb l'objectiu d'evitar un excessiu endeutament, són els que avui han recuperat camins de creixement econòmic i es troben més forts per superar les dificultats actuals.

Suècia en la dècada dels 90, i l'Alemanya de principis de segle, encara sota el comandament de Gerhard Schröder –per cert, amb un acord de base amb l'oposició d'aleshores, la CDU– són exemples de països que varen prendre decisions difícils, sovint impopulars, però necessàries. Ara són països més forts i més benestants. Més sòlids i amb millors perspectives. Una lliçó que convindria no oblidar.

Aquesta visió més general del nostre entorn és el que em permet endinsar-me ara en el que genuïnament és més propi d'un debat de política general, que és l'anàlisi del nostre país i de l'acció del Govern en el present i en el futur.

L'excepcionalitat del moment que vivim ens obliga a ser especialment exigents en tot allò que fem. Hem de tenir una actitud, amb el Govern al capdavant, de rigor, de seriositat i d'assumir que només fent molt bé la feina i no defugint cap responsabilitat, per difícil o impopular que sigui, sembrarem les llavors que ens permetran recuperar primer la credibilitat i amb posterioritat el camí del creixement.

El Govern de Catalunya ha assumit la responsabilitat d'explicar amb claredat i sense dramatismes la realitat de la situació que vivim, amb confiança en les nostres possibilitats per sortir-nos-en, però amb total transparència, com pertoca a una societat adulta i responsable com la catalana. Tot i assumir que aquesta actitud pot comportar costos, tant perquè a les persones no ens agrada conèixer realitats negatives, com pel fet que determinades minories poden utilitzar-ho de manera demagògica, no tenim alternativa. No fer-ho ens pot portar a enganyar-nos i a retardar encara més la presa de decisions per trobar solucions. La situació actual requereix sacrificis i no permet gaire lluïment. Ho sabem i ho assumim.

Aquesta voluntat de transparència, i no pas de passar comptes amb esperit de revenja, és la que va portar al Govern a encarregar un informe extern i professional per avaluar l'estat de les finances de la Generalitat. El resultat és conegut i coincideix, per cert, amb les estimacions de la Intervenció General de l'Estat. Durant l'any 2010 la Generalitat va fer un dèficit d'aproximadament 8.400 M€, quan el màxim permès era

d'uns 4.800 M€. Una desviació del 75%, que evidentment no es pot considerar un marge d'error normal.

Aquesta, i no una altra, és la dura realitat, i superar-la és feina de tots. Dels que varen governar fins fa poc, i dels que governem ara. Tenim la clara voluntat, manifestada des de l'inici de la legislatura, d'escoltar i dialogar amb tothom, començant per la resta de grups parlamentaris, però també amb els diferents nivells d'administracions existents a casa nostra, amb els agents econòmics i socials, i amb tothom que tingui iniciatives i desitgi ser escoltat. Aquesta voluntat d'escoltar i teixir complicitats l'hem demostrada al llarg d'aquests mesos de legislatura i ho continuarem fent en el futur.

Per això, avui, vull fer una especial crida a la responsabilitat de les forces polítiques. Tots sabem on ens trobem i els sacrificis que haurem de fer com a societat. L'actual Govern de Catalunya no renunciarà mai a aconseguir aquest ampli consens, i més en situacions d'excepcionalitat com en la que ens trobem. Ara bé, no s'ha de confondre la recerca del consens amb la inacció. No podem permetre'ns el risc de no fer res. L'alternativa a la no-actuació és la intervenció des de fora, i com es pot veure als països del nostre entorn la intervenció és molt pitjor que la nostra actual situació. Fer els deures sempre requereix un esforç, i fins i tot un sacrifici, però normalment té premi. No ens han de fer por les crítiques raonables. En democràcia les crítiques són positives i ajuden. Tanmateix, no es pot confondre la crítica amb les actuacions hipòcrites d'aquells que coneixen perfectament la situació en la qual ens trobem i que prefereixen actituds destructives en lloc de treballar conjuntament per treure el nostre país de la llosa que el pot ofegar.

Els donaré una altra dada: la partida que en el pressupost de l'any 2012 creixerà més, i de fet pràcticament l'única que creixerà, és la corresponent als interessos del deute, que augmentarà un 51,9% passant dels 1.478 M€ d'enguany als 2.244 M€ previstos per a l'any que ve, és a dir, 766 M€ de més en només un any. Aquest increment, només l'increment, supera el pressupost de cinc departaments de la Generalitat.

En només dos anys, entre el 2010 i el 2012, la partida dels interessos financers conseqüència del deute s'haurà més que doblat. ¿És aquest un escenari sostenible? ¿Podem fer veure que no passa res i mirar cap a un altre costat? ¿On ens portava aquesta espiral diabòlica de més deute, més interessos; més deute, més interessos; més deute, més interessos?

Els països, encara que siguin més resistents que les persones, les famílies, o les empreses, no ho poden aguantar tot. Els desequilibris, si són molt intensos, els poden portar a la bancarrota i a l'empobriment general, amb la consegüent destrucció de l'Estat del benestar. Una simple ullada cap al nostre entorn ho demostra.

Aquesta constatació va portar el Govern que tinc l'honor de presidir a aplicar des del primer dia una política d'austeritat necessària, obligada i inajornable. Una política que certament ha provocat crítiques i protestes sonores, però que també compta amb la comprensió i acceptació silenciosa de gran part de la població, que en aquests darrers anys ha hagut d'ajustar i reduir la despesa a les seves pròpies llars.

Política d'austeritat

Vull fer notar que l'alt sentit del deure que inspira l'actuació d'aquest Govern fa que no ens tremoli la mà a l'hora de prendre decisions, per complicades o compromeses que siguin.

Tothom sap que els partits i les persones que fan política prefereixen gastar, invertir, fer coses i quedar bé. No ho critico, perquè és humà. Per tant, si un Govern fa exactament el contrari, és a dir, gastar i invertir menys, deixar de fer coses i no sempre quedar bé, deu ser perquè exerceix un alt sentit de la responsabilitat. En trenta anys d'autogovern a Catalunya, mai la Generalitat havia reduït el seu pressupost d'un any per un altre.

Suposo que aquest fet centrarà bona part del debat de política general, com ha centrat el debat en aquests darrers mesos. En conseqüència, em permeto recordar que estem parlant de la sostenibilitat del nostre Estat del benestar. Vivim una època en què es parla molt de sostenibilitat i està bé que sigui així: dels rius, de les costes, del mar, dels boscos, de la fauna, de l'aire, del paisatge, del propi planeta. ¿Es pot parlar de sostenibilitat de tot, menys dels diners, que també són un bé escàs? Els demano que hi pensin, entre d'altres coses perquè la despesa pública i l'estat del benestar necessita disposar d'aquest bé escàs que són els diners.

També es parla molt de solidaritat. Cap a determinats països, poblacions o col·lectius especialment necessitats. I és just que sigui així. Ara bé, ¿la solidaritat val per a tot, excepte per a les generacions futures? Excepte per als nostres fills i per als nostres néts? Si el llegat que deixem és una acumulació de deutes i d'interessos per pagar, ¿no correm el risc de ser vistos com la generació més egoista de la història, l'única que pretén viure millor que els seus descendents? Els demano també una reflexió en aquest sentit. Crec que cada generació hauria de pagar la seva hipoteca, i no deixar-la en herència. Senyores diputades i senyors diputats, el ritme de creixement del nostre endeutament simplement no és sostenible. Ni solidari. Ni èticament admissible.

La política d'austeritat passa per predicar amb l'exemple. El primer que vam fer va ser aplicar les mesures d'austeritat a l'aparell polític de l'Administració, tot reduint significativament el nombre de departaments, alts càrrecs, personal eventual, estructures intermèdies de comandament i àrees funcionals i suspent provisionalment noves ofertes d'ocupació, excepte en mossos d'esquadra i cossos docents, per tant, seguretat i ensenyament.

Aquesta ha estat la primera fase, que ja està continuant amb el procés de revisió del sector públic de la Generalitat, format per centenars d'organismes, empreses, entitats, consorcis, fundacions i ens de tot tipus. Aquí també hi ha d'haver processos d'estalvi i d'aprimament, que s'estan posant en marxa.

Val a dir que l'austeritat hauria de ser la norma, no l'excepció, a l'hora de dissenyar uns pressupostos. En aquest sentit, podríem parlar de l'austeritat dels poders públics com un valor a preservar més enllà de les conjuntures de cada moment.

Per això hem impulsat un projecte de Llei d'estabilitat pressupostària, que avui hem enviat al Parlament per a la seva discussió. Una llei que, amb independència de les reformes constitucionals exprés, fixa els criteris d'actuació pressupostària del Govern català. Uns criteris basats en el sentit comú, a no estirar més el braç que la màniga, a tenir el pressupost equilibrat en circumstàncies normals i a fer estalvis en els moments de creixement per tenir marge d'actuació en les èpoques més dolentes, les de vaques magres com les que estem vivint en aquests moments.

Sostenibilitat del model d'Estat del benestar

Les polítiques d'austeritat dutes a terme no impedeixen, però, que el Govern de Catalunya hagi optat per prioritzar les despeses de caràcter social com són les d'ensenyament, salut i benestar i família. És obvi que aquestes polítiques també s'han

vist afectades, però no és menys cert que l'esforç de reducció de les despeses no ha estat lineal i que els departaments i programes socials han tingut ajustaments clarament inferiors a la mitjana.

Val a dir que, per no perjudicar el nucli dur de les polítiques de benestar, hem fet un ajust molt sever pel que fa a la inversió en infraestructures. En som conscients i l'assumim, tenint present, però, que no el podem aplicar molt de temps sense posar en risc la modernització del país. Haurem de ser capaços tots plegats de trobar alternatives a aquesta situació que ens permetin, en un futur no gaire llunyà, recuperar el pols inversor.

Els passo a concretar algunes accions que il·lustren aquesta política d'austeritat en els àmbits de l'ensenyament, la salut i les polítiques de benestar social, però compatible amb mantenir l'essència del nostre benestar col·lectiu.

Ensenyament

Un bon exemple de tot això que els explico, el trobem en matèria educativa. El curs escolar ha començat amb 29.000 alumnes més que el curs anterior i sense incrementar la plantilla de professorat, amb 1.025 grups més i 38 noves construccions en marxa, i tot plegat amb un 7% menys de pressupost. Tot i aquesta realitat, el curs ha començat amb normalitat.

Vull fer notar que això ha sigut possible perquè mestres i professors han destinat una hora més del total de les seves hores laborals a les aules. Així els mestres de primària passen de 23 a 24 hores a l'aula i els de secundària, de 18 a 19. Vull expressament agrair-los aquest esforç. Això és el que ens permet, amb els mateixos ensenyants, poder atendre més alumnes. Un bon exemple de com amb menys es pot fer més.

A més, hem adoptat altres mesures de racionalització com la supressió de la setmana blanca o la substitució de la sisena hora generalitzada per un pla de suport individualitzat de lluita contra el fracàs escolar.

També hem propiciat un canvi d'orientació de la digitalització de l'aula per la via de la creació del programa Educat 2.0. Per contra, ens hem vist obligats a reduir la inversió en nous centres, tot i que a causa d'una millor organització es redueixen el nombre de mòduls prefabricats i es contenen les despeses corrents dels centres. Tot això requereix esforços i sacrificis, però fa possible que un bé superior com l'ensenyament pugui ser atès.

Sanitat

Tal com vostès saben, aquest any 2011 s'està aplicant un pla de xoc per garantir que la despesa sanitària s'ajusti als recursos disponibles. Tinguin en compte que només en l'àmbit de salut la despesa real de l'any 2010 va superar en més de 850 M€ el pressupost autoritzat per aquest Parlament. Una situació insostenible, que cal corregir. No obstant, per donar plenes garanties als ciutadans que aquest procés no ha d'afectar ni les prestacions ni la qualitat de la sanitat pública, es va aprovar fa mesos l'Acord de Govern pel qual s'estableixen les garanties de la sanitat pública a Catalunya de disposar d'una atenció sanitària de qualitat als CAP, els hospitals i les urgències. Per a l'acompliment d'aquestes garanties el Departament de Salut està duent a terme actuacions amb els proveïdors i professionals en el territori per tal de millorar la capacitat resolutiva a l'atenció primària, orientant el sistema i els serveis al malalt crònic, concentrant els serveis d'alta especialització d'acord amb resultats clínics, fomentant l'ús racional dels medicaments, potenciant l'ús de les noves tecnologies i

promovent un model de responsabilitat compartida –professionals, administracions i ciutadania–. En definitiva, es tracta de fer front a una situació econòmica delicada, garantint l'essència dels serveis i la qualitat que s'ofereix, i preservant els valors d'accés universal, equitat i cohesió social que defineixen el nostre sistema sanitari.

Polítiques socials i de família

També, pel que fa a les polítiques de benestar social i família, el Govern ha treballat per fer més sostenible el sistema i ajustar-lo a les possibilitats actuals. Volem defugir de certs dogmes establerts en part del discurs polític actual perquè no necessàriament fa més polítiques socials qui més gasta, sinó qui gestiona millor. I qui no acumula deutes que acaben pesant com una llosa.

Els en posaré tres exemples:

Primer:

Ajuts per infant a càrrec s'havia arribat a una situació absolutament insostenible. Durant l'any 2010 només 1 de cada 4 famílies van percebre l'ajut dins del termini i al mes de febrer de 2011 hi havia 231.712 famílies de les 312.000 que hi tenien dret que no havien percebut cap ajut corresponent al 2010. En total es devien més de 151 milions d'euros.

Davant d'aquesta situació hem garantit el pagament de tots els endarreriments i, per assegurar la sostenibilitat del sistema, hem deixat sense efecte part de la universalitat dels ajuts, establint una convocatòria per atendre els naixements que s'esdevinguin a les famílies en situació de major vulnerabilitat. És a dir, hem hagut de pagar deutes i prioritzar en funció de la major necessitat d'atenció social.

Segon: La gestió de l'atenció a la dependència.

Volem garantir que en el termini de 6 mesos tots els expedients estiguin resolts. De 54.627 expedients pendents al desembre de 2010, a juliol de 2011 n'hi havia aproximadament 40.000 de resolts. I a més, s'estan reorientant aquells aspectes de la llei que s'allunyaven de l'esperit inicial amb què es va promulgar.

Tercer: La reforma de la Renda Mínima d'Inserció (PIRMI)

El Govern, al plantejar la reforma, pretén ser fidel a l'esperit de la Renda Mínima d'Inserció, que no és altre que el de promoure que les persones en risc d'exclusió social es formin, s'activin durant un temps i entrin en els canals normals del mercat del treball.

Aquest esperit, en els darrers temps, s'havia anat desvirtuant. En primer lloc, hi havia indicis d'una important bossa de frau i, en segon lloc, la Renda Mínima s'havia transformat en una paga com a continuïtat de les persones aturades que havien esgotat la resta de prestacions. Cal dir també de manera clara que la responsabilitat d'aportar els recursos necessaris per atendre els aturats que han esgotat els subsidis és de l'Estat, i no de la Generalitat. Dissortadament encara és així. Per això la reforma s'adreça a retornar a l'objectiu originari de la Renda Mínima d'Inserció i garantir que totes les persones que realment tenen dret a cobrar-la la percebin.

Tot i això, la Generalitat no ha reduït els recursos que destina a aquesta política, sinó que els ha augmentat de 100 ME que figuraven en el pressupost del 2010 a 150 M€ l'any 2011. I pagarà a tothom que hi tingui dret.

Tota política de reducció del dèficit i de l'endeutament adreçada a la sostenibilitat de l'Estat del Benestar ha de tenir present, a banda d'ajustar la despesa i de millorar l'eficiència en la prestació dels serveis, tot el vessant que afecta als ingressos. També en aquest terreny el Govern està prenent decisions en tots els fronts. Les resumiré sintèticament en cinc punts:

Primer: Hem mantingut durant el 2011, i mantindrem durant el 2012, els nivells fiscals que va aprovar l'anterior Govern de la Generalitat durant la passada legislatura. Això afecta a tributs com els tipus màxims de l'IRPF, situats a Catalunya a dalt de tot en el conjunt de l'Estat espanyol, en el 49%; a l'impost de transmissions patrimonials i a l'impost d'actes jurídics documentats, entre d'altres. Entenem que mentre duri l'etapa d'ajustament de la despesa no podem retornar les tarifes d'aquests impostos al nivell anterior a l'increment que es va decidir en el seu moment. L'única excepció que ha fet l'actual Govern és la supressió de l'impost de successions, per evitar la discriminació fiscal amb altres territoris de l'Estat i alhora per complir un compromís de programa àmpliament conegut per la ciutadania.

Segon: El Govern està duent a terme una política de venda d'actius a fi de reduir dèficits i endeutaments. Aquesta via seguirà i s'incrementarà durant l'any vinent.

Tercer: Estem prenent decisions d'augmentar determinats preus públics, taxes i matrícules a fi de corregir greus desequilibris heretats o de finançar més correctament programes a càrrec dels pressupostos públics. És el cas del cànon de l'aigua, dels preus del transport públic o de les matrícules universitàries. Aquests augments selectius es combinen sempre amb una política d'ajuts a col·lectius especialment necessitats o vulnerables.

En aquest terreny, cal fer una reflexió a fons sobre la viabilitat de mantenir en el futur programes d'accés universal i gratuït, o fortament subvencionats, independentment dels nivells de renda de la població.

La pervivència de l'Estat del benestar també passa per aquesta reflexió, que el Govern no només està fent, sinó que ja hem començat a dur a la pràctica amb algunes decisions.

Quart: En els propers anys, una part dels ingressos necessaris continuarà venint de l'endeutament. Hem d'aconseguir moderar el ritme de creixement de l'endeutament, però no podem tallar en sec el recurs al crèdit. En aquest sentit, és vital recuperar confiança com a país i com a institució per seguir tenint accés al crèdit a un cost assumible.

Cinquè: La part més important de la millora dels ingressos ens ha de venir pel camí del Pacte Fiscal. M'hi referiré a la part final de la meva intervenció amb més detall, però queda clar que Catalunya genera, gràcies al seu esforç, creativitat i capacitat d'iniciativa, riquesa suficient per viure millor del que vivim. En aquesta línia, el drenatge fiscal que pateix estructuralment Catalunya per part de l'Estat suposa una injustícia crònica que limita el nostre creixement i el nostre benestar.

Ara bé, no podem negar que ens trobem en un moment de dificultats i per tant són temps d'un major compromís i esforç per part de tots, però de manera especial, d'aquells que tenen una major capacitat econòmica. En aquest sentit, els anuncio que el Govern que presideixo és partidari de promoure la creació, amb caràcter temporal, d'una figura tributària de caràcter progressiu que gravi les grans acumulacions de rendes, allò que es coneix com l'impost sobre les grans fortunes. Quedi clar que es tracta d'un plantejament temporal i que aquesta figura tributària haurà de respectar el

principi d'equitat, haurà d'estar dissenyada de manera que no tingui efectes no desitjats sobre el creixement econòmic i la recuperació, i haurà de tenir uns costos de gestió que no minvin la seva capacitat recaptatòria, que per definició sempre és escassa.

La manera d'implementar-se, s'ha d'analitzar. Com vostès ja saben, per l'acord de finançament actual la Generalitat disposa d'una capacitat normativa molt limitada, però una cosa és l'estructuració legal d'aquesta figura tributària, que ja la discutirem, amb independència de qui en sigui competent, i l'altra, és la voluntat del Govern de Catalunya, que els manifesto en aquests moments, d'abordar aquesta qüestió, que és clara i oportuna des d'un punt de vista pedagògic i de la necessària equitat. Podem resumir doncs, els que els acabo de dir, recordant que el Govern de Catalunya en aquests primers mesos de legislatura, ha actuat a fons, i des del primer dia, per controlar i reduir el fort desequilibri de les finances de la Generalitat, aplicant decidides polítiques d'austeritat, intentant recuperar la credibilitat malmesa i procurant en tot moment garantir el nucli dur i l'essència del nostre estat del benestar.

Tanmateix, el Govern ha treballat i seguirà treballant en molts altres àmbits de gran interès per al país i també de gran necessitat, a banda de la política de reducció del dèficit i control de l'endeutament.

Primer àmbit: foment de l'ocupació i reactivació econòmica

És el principal objectiu del Govern i crec que del país i el que centra la nostra prioritat d'acció. Per crear ocupació ens cal impulsar mesures clares per a la reactivació econòmica.

En la vida de tota persona, la feina és molt més que la simple percepció d'un salari. Estar ocupat i tenir feina ens realitza com a persones. L'entorn laboral és una de les principals xarxes de relacions socials, espai de convivència i d'intercanvi d'idees. És, en definitiva, una part essencial de la nostra vida.

Per això, no s'exagera gens quan es qualifica l'atur de "xacra social". L'atur és un problema econòmic, però sobretot és un genuí problema social. I és la conseqüència colpidora d'aquesta situació de dificultats per la qual passem.

Per aquest motiu la lluita contra l'atur i treballar per crear ocupació són elements prioritaris de l'agenda del Govern. Hi podrà haver d'altres qüestions importants, però cap com aquesta. Cap.

En aquest sentit, les principals línies que estem impulsant són les següents: a) Utilització, al màxim de les nostres capacitats pressupostàries, dels programes de crèdit i aval públic per al teixit productiu, sobretot petites i mitjanes empreses. El sistema financer, tant estatal com català, està passant per una forta convulsió i una intensa transformació. El mapa de bancs i caixes d'estalvi canviarà radicalment. Els desequilibris existents provoquen una forta restricció del crèdit, que ofega en part les possibilitats de recuperació econòmica. Els instituts de crèdit públic no poden resoldre aquesta situació, però la poden mitigar. És el que estem fent des del Govern, apurant tota la capacitat de la qual disposem. Per això hem obert en aquests darrers mesos noves línies de crèdit i d'aval, per valor de 2.200 M€, tant per a inversió com per a funcionament ordinari de les empreses. Aquest és un gran esforç que està fent el Govern i que tindrà continuïtat en el futur.

b) Simplificació dels tràmits i agilitat de l'Administració. Estem aplicant a fons les tres A què em vaig comprometre en el debat d'investidura: austeritat, aprimament i agilitat.

Aquesta darrera és decisiva per reactivar l'economia. Menys burocràcia, més agilitat. El nostre esforç es tradueix en cinc projectes de llei -les anomenades lleis òmnibus- que el Govern va trametre al Parlament abans de l'estiu i que confio que estiguin aprovades abans de final d'any.

c) Reforma a fons de la formació professional. M'hi referiré amb més detall com a àmbit singular de l'acció del Govern, però l'apunto aquí perquè és un factor cabdal de la creació d'ocupació.

d) Impuls del Pla de Desenvolupament de Polítiques Actives d'Ocupació i Transformació del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), amb el propòsit de guanyar eficàcia i treure molt més rendiment dels recursos disponibles. El Govern està revisant fins a quin punt cal reconduir una part dels recursos destinats actualment a cursos de formació de dubtosa rendibilitat cap a programes d'estímul directe a la contractació per part de les empreses.

e) Actitud "business friendly" per part del Govern, tant respecte d'empreses del país com de grups estrangers que volen ampliar inversions o fer-ne de noves. Jo mateix, com a president, dedico una part molt significativa del meu temps a fer costat a tota mena d'iniciatives empresarials, que afortunadament s'impulsen en el país, molt sovint amb creació associada de llocs de treball. En només nou mesos, he participat en prop de 90 actes de promoció econòmica a tot el territori, al marge de multitud de trobades internes, no públiques, també relacionades amb el creixement econòmic i la dinàmica empresarial.

Aquest contacte tan intens i directe amb la realitat em permet transmetre un missatge de confiança i d'optimisme en el nostre futur. Hi ha molta gent a Catalunya amb ganes de fer coses, que les fan i les fan bé. Fins i tot molt bé.

Fruit de tot aquest treball, el Govern manté una permanent relació amb grups empresarials, nacionals, estatals i estrangers, de pràcticament tots els camps de l'àmbit econòmic: químic, telecomunicacions, automoció, agroalimentari -de gran importància per al territori -energètic, metal·lúrgic, tèxtil, turístic, comercial, ramader, i un llarg etcètera. En tots ells els podria posar exemples concrets.

Comentari a part mereix el tema de la legislació laboral.

Tot i que una part substancial de les polítiques laborals no depenen de nosaltres, sinó de l'Estat, voldria afirmar que el Govern de Catalunya considera necessària una reforma aprofundida de la legislació laboral, reforma que ha de començar per la negociació col·lectiva en aquells aspectes que, tot i haver estat pactats, no s'han volgut tirar endavant per part de l'actual Govern de l'Estat.

La negociació col·lectiva s'ha de flexibilitzar i s'ha de situar tant com es pugui a nivell d'empresa. Amb la negociació col·lectiva es pot aconseguir un nivell de flexibilitat interna suficient, si es fa una reforma amb cara i ulls, no només de maquillatge. També hem de modificar la contractació a temps parcial, per fer-la més flexible i, per tant més útil a empreses i treballadors. No pot ser que per culpa de les malfiances d'uns i d'altres, un instrument que s'ha mostrat útil per crear ocupació, com és el contracte temporal, l'acabem desaprofitant.

I també hem de fer una revisió a fons de la normativa de treball per aconseguir que les empreses perdin la por a contractar nous treballadors, i en particular, joves. Hem d'adoptar ràpidament mesures en aquests àmbits. Certament, la conjuntura electoral a l'Estat no hi ajuda, però el proper Govern de l'Estat haurà d'afrontar amb caràcter

d'urgència la reforma del mercat de treball per facilitar la creació d'ocupació. Si ho fa, tindrà tot el suport del Govern de Catalunya.

Segon àmbit: lluita contra el fracàs escolar i coneixement de llengües

La lluita contra el fracàs escolar és un altre dels grans objectius de legislatura i de país al qual dediquem prioritàriament els esforços del Govern.

Tot i que moltes vegades la percepció del fracàs escolar està condicionada per comparacions amb països que no tenen res a veure amb les circumstàncies del nostre, és evident que constitueix un problema de màxima importància. Com passa amb l'ocupació, no es tracta simplement d'un problema pedagògic sinó d'un fet que té causes i conseqüències socials amplíssimes. En aquest sentit, la lluita contra el fracàs escolar ha de transcendir els marges de l'escola, perquè està estretament lligat amb la família i l'entorn social i cultural i per això requereix la complicitat de tots.

Actualment la taxa de fracàs escolar se situa a Catalunya entorn del 30%. El nostre compromís és treballar perquè en el període de 8 anys aquesta taxa s'hagi reduït a la meitat, fins al 15%. Sense oblidar que l'objectiu marcat per la Unió Europea per a l'any 2020 és d'un 10% màxim de fracàs escolar.

Es tracta doncs de treballar per construir un model de qualitat que afavoreixi l'èxit escolar. Les bases per fer-ho es van establir en l'acord marc per lluitar contra el fracàs escolar, aprovat pel Govern en data 8 de febrer de, 2011, amb l'impuls del Pla Nacional de Lectura com una de les mesures clau. El Govern aposta per un model educatiu que persegueix una atenció més individualitzada i personalitzada, en el convenciment que l'èxit escolar vindrà per la millora individual de l'aprenentatge, com confirmen els estudis recents de l' OCDE.

El coneixement de llengües per part de l'alumnat és un dels altres elements que ajuden a lluitar contra el fracàs escolar. La nostra voluntat és la de formar alumnes capaços de dominar bé tres llengües en el marc d'una escola catalana. Hem de reconèixer, però, que el nivell de coneixement de llengües estrangeres, prioritàriament la llengua anglesa, no ha estat del tot reeixit, malgrat estudiar llengües estrangeres des dels primers anys d'escolarització.

Si hem detectat aquestes mancances, hem de ser capaços d'anar canviant, de manera progressiva, aquesta tendència amb accions concretes. En posaré tres exemples:

Primer: la permanent actualització metodològica i lingüística del professorat especialista de primària i secundària amb el manteniment de les estades a l'estranger.

Segon: formació lingüística per al professorat no especialista.

Tercer: proporcionar als centres educatius orientacions per a l'ensenyament de les llengües estrangeres a l'aula, l'ensenyament de matèries o de continguts no lingüístics en una llengua estrangera i l'ensenyament per projectes transversals dins i fora del centre educatiu.

El futur de la societat catalana dependrà també en bona mesura de la capacitat que el país tingui de formar bons mestres, d'acord amb els nous reptes socials, per assegurar en totes les escoles una formació bàsica de qualitat.

És per això que Catalunya, seguint l'exemple d'accions empreses amb èxit en d'altres països i a la vista dels problemes detectats en l'educació actual, està en un procés de reconsideració de la formació inicial dels mestres i l'accés a la professió. El primer objectiu de les facultats d'Educació ha de ser captar els millors estudiants, atenent a les capacitats acreditades i a la vocació dels candidats. Això requereix prestigiar la professió docent, per poder atreure el màxim de talent cap a aquesta professió.

Però també és necessari un cop culminat el grau corresponent de formació, revisar l'actual sistema d'oposicions i redefinir la primera etapa de l'exercici professional. També es farà una proposta de com tutoritzar el primer any de pràctica docent i s'estudiarà la creació d'un marc institucional per regular l'acompanyament dels nous mestres.

Per tant l'acció de Govern en matèria educativa serà la de disposar dels millors actius per formar els nostres fills i filles.

Tercer àmbit: la formació professional

Tal com he esmentat, un dels objectius de legislatura és la definició d'un nou model de formació professional al servei de la recuperació econòmica.

Sóc conscient de les dificultats que aquest procés comporta. Fins ara les competències en matèria de formació professional han estat distribuïdes entre diversos departaments i cadascú ha anat bastant al seu aire i no em refereixo només als darrers anys de Govern.

A partir d'ara hem de canviar la manera de fer. Ja el passat 8 de març, el Govern va prendre un acord a partir del qual els departaments competents en la matèria estan definint un espai de col·laboració i una estratègia comuna i començant a treballar a bastir un únic model que s'assembli a aquells que sempre posem com a exemple com són Alemanya o Àustria.

Partim del fet que la formació professional és valorada en el mercat de treball. Per exemple, els joves que s'han graduat en un cicle formatiu tenen més de 20 punts de diferència en la qualitat de la seva inserció en el mercat de treball en comparació amb els que no han seguit cap mena de formació professional.

Aquest mateix curs i com a conseqüència d'una demanda creixent, jo diria afortunadament creixent, amb els mateixos recursos i amb una millor organització i gestió, hem atès un increment de més de 8.000 persones, garantint que ningú quedés sense algun grau de formació professional. Addicionalment, per primer cop a l'Estat espanyol, s'ha implantat per part de la Generalitat l'aprenentatge de l'anglès a totes les titulacions de l'FP.

Quart àmbit: la universitat, la recerca i la innovació

La universitat és una eina al servei de la societat que ha de formar bons professionals, fer avançar la ciència i la tecnologia, contribuir a la cultura i al coneixement, i ser un motor econòmic del país.

Amb aquests objectius, el Govern treballa per reestructurar l'oferta d'estudis universitaris, definint una nova política de preus dels serveis acadèmics de les universitats públiques i la UOC, una política que sigui socialment més justa, més equitativa i que fomenti la millora del rendiment acadèmic de l'estudiant, i alhora introduint canvis significatius i estructurals en el sistema universitari públic que

representin una millora de la qualitat i l'eficiència, a mitjà termini, de cada una de les institucions universitàries.

En la línia de la millora de la qualitat és voluntat del Govern presentar al Parlament un projecte de llei de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari.

En referir-me a les polítiques de recerca, volia començar per destacar que el Sincrotró Alba de Cerdanyola del Vallès ja està preparat per funcionar de forma rutinària i començar a acollir els primers investigadors que faran les seves recerques amb la llum produïda per aquesta infraestructura. D'altra banda, s'estan posant les bases per aconseguir un funcionament de 3.000 hores anuals.

Poso l'exemple del sincrotró perquè és un model d'infraestructura de recerca de gran nivell que hem de ser capaços de posar al servei també de l'activitat productiva. Cal que la futura política d'infraestructures i equipaments de Catalunya tingui en compte, no només les necessitats del sector acadèmic, que també, sinó que la col·laboració públic-privada i el desenvolupament tecnològic i la innovació siguin elements crítics per a la presa de decisions en el camp econòmic.

És des d'aquesta perspectiva que impulsarem un projecte de llei de la Ciència a Catalunya que, en el marc del Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació, modeli un marc de referència ordenat i competitiu per a l'actuació de les persones, entitats i institucions que es dediquen a la recerca a Catalunya, un marc que possibiliti la participació activa de l'activitat productiva en els processos tecnològics.

Cinquè àmbit: sanitat

Pel que fa a les polítiques de salut, un dels eixos de la legislatura és abordar la reformulació del model assistencial de Catalunya, potenciant els valors fonamentals i diferencials del model sanitari català. És a dir, consolidar un model sanitari de qualitat, que sigui referent, i fer-ho compatible amb l'actual situació econòmica i pressupostària.

Situar només la discussió de la reducció de despesa a l'entorn de les polítiques de salut a causa de l'actual situació de dèficit pressupostari o de les dificultats financeres crec sincerament que és un error. Òbviament, aquesta circumstància influeix, i molt, tal com els he comentat anteriorment. Però el debat sobre el model sanitari de qualitat, en el qual estem treballant, l'hauríem de fer igualment, ja que el que ens cal definir és quines accions hem de dur a terme per garantir la sostenibilitat futura del sistema sanitari i millorar-lo amb la mirada posada a l'atenció al pacient.

Vull dirigir-me especialment a l'excel·lent col·lectiu de professionals del món de la sanitat, en aquests moments d'especial complexitat, per demanar la seva màxima implicació i col·laboració en aquest procés de reforma que estem duent a terme i agrair la seva dedicació. Sóc conscient que algunes de les mesures que s'estan aplicant poden no ser compartides del tot, en sóc plenament conscient, però són necessàries per garantir la sostenibilitat i el futur del sistema i per preservar-ne la base, l'essència i el nucli dur, que és el que pertoca al Govern i crec, també, que al Parlament i als poders públics del país. La controvèrsia d'avui no ens ha d'impedir aprofundir en el debat de quin és el model sanitari de gestió que amb més garanties pot fer front al que la ciutadania ens exigeix. Un model de gestió que volem descentralitzat, integrat i en xarxa; que ofereixi qualitat i seguretat; en permanent avaluació i rendiment de comptes; amb èmfasi en la salut pública i la prevenció; apostant per la recerca clínica integrada en l'assistència; amb un merescut reconeixement de les carreres professionals i aplicant models de gestió com són les entitats de base associativa.

Sisè àmbit: les polítiques socials

L'objectiu del nostre Govern en matèria de polítiques socials i de família no és només el de fer endreça -ja m'hi he referit anteriorment-, sinó especialment posar les persones al centre de les polítiques de benestar social, amb una gestió propera i eficaç.

Per aquest motiu estem acreditant més de 1.000 places residencials assistides per a persones grans a través de la col·laboració públic-privada. Amb uns recursos escassos crearem més places i reduïrem el temps d'espera per accedir a una residència.

En la mateixa línia, en acabar l'any haurem creat un total de 365 places per a persones amb discapacitat física i intel·lectual.

A més, i atenent la demanda des de fa temps dels col·lectius per actualitzar la Llei d'accessibilitat catalana, que té ja 20 anys, i que ha quedat obsoleta en alguns aspectes, ens hem posat a elaborar un nou marc normatiu que permeti desenvolupar i garantir la plena accessibilitat de les persones amb discapacitats.

També mereixen una especial atenció per part del Govern, totes aquelles persones que han vist estroncat l'accés a un habitatge. En aquest sentit, estem prenent mesures per posar a disposició, especialment d'aquells que tenen menys recursos, la gran quantitat d'habitatge públic que hem trobat buit. En aquest mateix àmbit, la Generalitat participa de manera activa en el debat sobre la modificació de la normativa hipotecària i de la regulació de la dació en pagament de l'habitatge, amb l'objectiu de regular a Catalunya un protocol d'actuació en el cas d'impagament de les quotes hipotecàries que eviti la pèrdua de l'habitatge i el desnonament posterior. I concretament els anuncio que el Govern enviarà al Parlament una modificació de la Llei de Codi de Consum que situarà com a clàusula abusiva la fixació dels interessos de demora quan superin 2,5 vegades l'interès legal del diner.

Finalment, i centrats també en les persones, el Govern té el ferm propòsit de prestar una prioritària atenció a la gent que es troba en situació de pobresa. La pobresa en el nostre país massa sovint s'ha volgut dissimular o explicar des d'un interès purament partidari. Però el cert és que ens convé actuar-hi més tant en termes econòmics, com en termes d'explicar que la seva existència s'ha de conèixer precisament per poder-la superar.

Els vull fer notar que en el context de crisi financera que patim, i encara que sigui una quantitat insuficient, el Departament de Benestar Social i Família ha concentrat recentment la seva gestió pressupostària a alliberar tots els recursos disponibles, els pocs que hi ha, tots els recursos addicionals que s'estalvien altres partides, per lluitar contra la pobresa i posar aquests recursos a disposició de les entitats que hi actuen al dia a dia.

Si les polítiques socials van encaminades a garantir la cohesió social i la igualtat d'oportunitats, les polítiques relacionades amb la immigració també ho han de fer.

Catalunya ha estat sempre un país d'acollida i integració i ho vol continuar sent. En l'àmbit de la immigració hem assumit noves competències que ens permeten participar de ple dret en aspectes tan importants com ara la valoració de l'esforç d'integració de la persona nouvinguda per accedir a l'arrelament social, el reagrupament familiar, l'autorització de la residència temporal per arrelament social i la seva renovació i

l'accés a la nacionalitat espanyola per residència, amb l'elaboració dels informes preceptius dels quals ja s'ha iniciat la tramitació.

Es tracta d'unes competències que permeten a la Generalitat exercir un paper determinant en l'àmbit d'estrangeria. No dubtin que exercirem aquestes competències amb responsabilitat i ho farem en col·laboració amb el món local.

Setè àmbit: les administracions.

La prioritat en la reforma de l'Administració és fer-la més àgil. Hem aplicat escrupolosament el principi que tota regulació havia de comportar, com a mínim, la supressió d'una d'antiga.

En els primers mesos de Govern hem aprovat un Pla de derogació normativa per facilitar els tràmits als ciutadans i les empreses que ha comportat la supressió de 246 disposicions de tots els departaments de la Generalitat.

En aquesta mateixa línia, com he esmentat fa una estona, hem elaborat i presentat al Parlament cinc projectes de Llei de simplificació, d'agilitat i reestructuració administrativa i de promoció de l'activitat econòmica, més coneguts com la Llei Òmnibus, on posem a la consideració del Parlament tota una sèrie de mesures que s'adrecen a l'eliminació de burocràcia, a donar més facilitats a la gent que té iniciatives i ganes de fer coses.

El nostre país necessita menys normes, més ben fetes, més fàcils d'entendre i més fàcils de complir.

De cara a facilitar l'activitat productiva es continuarà aplicant el Pla d'Implantació de la Finestreta Única Empresarial en el període 2011-2014 que té per objectiu suprimir el 20% dels tràmits empresarials del total de 465 que ara tenim identificats, és a dir uns 90 tràmits.

A més a més, aquells tràmits que no es poden eliminar s'hauran de simplificar substancialment i, en els propers 4 anys, el 90% de tràmits hauran d'estar incorporats a la Finestreta Única Empresarial.

Tot plegat amb l'objectiu de facilitar la creació de riquesa i d'ocupació.

Tanmateix, el procés d'agilització, simplificació i reforma de l'Administració restaria incomplet si no incloguéssim també l'Administració de justícia.

La demanda de serveis a l'Administració de justícia incideix de manera important sobre la ciutadania i sobre l'activitat econòmica. Com saben, una part important de les competències en aquest àmbit estan en poder de l'Estat, un Estat que no s'ha mostrat gens generós a l'hora de desenvolupar les noves competències que ens atribueix l'Estatut en l'àmbit del Consell de Justícia de Catalunya, en fer del TSJC l'última instància jurisdiccional o a traspassar més transferències materials o funcionals en matèria de personal. El Govern continuarà insistint en la necessitat d'aconseguir aquestes competències i en allò que podem decidir nosaltres, prioritzarem la posada en marxa d'un nou model d'oficina judicial, que ha de fer possible introduir mètodes de treball i criteris de gestió homogenis a totes les oficines judicials, la racionalització dels mitjans instrumentals i dels recursos humans, i la incorporació de les noves tecnologies.

En matèria del Dret civil català, és voluntat del Govern acabar la completa renovació i adequació a la realitat del país del Dret Civil propi de Catalunya, amb la constitució dels grups de treball del llibre V, relatiu als drets reals, llibre VI, relatiu a les obligacions i contractes, i el grup de treball d'harmonització, que farà una revisió tècnica de tot el conjunt del Codi civil de Catalunya. A més, al llarg dels propers mesos es materialitzaran diverses modificacions del Codi, relatives a les persones jurídiques, als poders atorgats per les persones incapacitades i a la propietat horitzontal. Tot això lligat amb la llei reguladora del recurs de cassació en matèria de Dret civil, actualment en tràmit en aquest Parlament.

Finalment, i no menys important, és voluntat de l'actual Govern continuar treballant en l'ús de la llengua catalana en els tribunals de justícia. És per això, que es realitzarà una campanya de difusió del Pacte per als usos de les llengües oficials en l'àmbit del Dret, aprovat l'any 2010 i que és un compromís de totes les parts implicades perquè el tema lingüístic deixi de ser vist com un problema en l'àmbit judicial. En aquest sentit, s'està treballant també en l'elaboració d'un manual de bones pràctiques de l'ús del català.

No voldria acabar l'apartat de la reforma de l'Administració sense fer una referència a l'Administració local i al model d'organització territorial.

No renunciem a canviar l'actual model provincial. El nostre Estatut - llei en vigor tot i que escapçada - determina de forma clara que l'Administració territorial és la vegueria i aquest és el nostre model. Hem hagut, però, de modificar la Llei de Vegueries per garantir que la seva entrada en vigència no es produeixi fins que no s'hagin efectuat les modificacions legals necessàries per part de l'Estat, que la facin viable. Si no, ens hauríem trobat que l'únic que podríem fer era un canvi de nom i de plaques i res més.

En els temps actuals els ajuntaments i les administracions en general han de lluitar per optimitzar els mitjans disponibles de tal manera que, amb menys recursos, els ciutadans no es trobin desatesos en serveis essencials.

La futura Llei de Governos Locals és l'oportunitat per donar forma a una estructura territorial i administrativa més racional i, per sobre de tot, més eficient. De la mateixa manera que he plantejat obertament un esforç complementari per part d'aquells que més tenen, des del camp de la política també haurem de prendre decisions per suprimir aquells àmbits administratius que generin duplicitats o costos innecessaris. En el termini d'un any hem de ser capaços d'haver-nos-hi posat d'acord. Si demanem sacrificis a la població en general, des del camp de la política i de les institucions hem de ser els primers a practicar amb l'exemple. El nostre Govern ja va decidir des del primer moment suprimir departaments, alts càrrecs i personal eventual, tal com els he comentat anteriorment. Però és evident que en conjunt aquesta acció no és, encara, suficient.

Finalment, tal com vaig posar de manifest en el debat d'investidura, per lluitar contra la desafecció també necessitem una administració més transparent i propera a la ciutadania. En aquest sentit, des de l'inici de legislatura la vicepresidenta del Govern s'ha posat en contacte amb els diferents grups d'aquesta cambra per explorar el consens necessari amb l'objectiu d'elaborar una llei electoral de Catalunya, que afavoreixi l'apropament de la política a la ciutadania i garanteixi l'adequada representació del conjunt del país. Tal com he dit altres vegades, a mi m'agradaria que aquesta llei es pogués aprovar en el transcurs de l'any vinent, de l'any 2012.

Vuitè àmbit: Política territorial i sostenibilitat

En els darrers anys, malgrat la situació de crisi econòmica i la consegüent disminució dràstica dels ingressos públics, els anteriors governs de la Generalitat van seguir comproment inversions a base de generar deutes o diferir els pagaments en el temps.

Ara això obliga a reprogramar inversions, a establir prioritats clares –que vol dir que no es pot fer tot, ni tot alhora–, i a adequar el ritme inversor a les possibilitats reals de la Generalitat, que són moltes menys del que es deia.

Tinguin en compte, com a informació addicional, que el Govern de l'Estat ens obliga que els diners que se'ns deuen per infraestructures d'acord amb l'Estatut vagin tots –tots vol dir tots, fins a l'últim cèntim d'euro- a reduir el dèficit públic català. Per tant, els deutes de l'Estat, en lloc de servir per poder fer més infraestructures, només serveixen per reduir els deutes i els dèficits que havíem acumulat de forma excessiva en aquests darrers anys.

Davant d'aquest panorama, el Govern s'ha fixat unes prioritats bàsiques:

Primera –que potser semblarà poc, però crec que és important -, mantenir en bon estat allò que ja tenim, que també és molt.

Segona, acabar aquelles infraestructures que estan en execució i que tenen un elevat sentit de retorn econòmic o de valor afegit: exemples podrien ser la part de la línia 9 del metro que connecta el Port, la Zona Franca, l'Aeroport i la Fira; el canal Segarra-Garrigues, o el desdoblament de l'eix transversal viari.

Tercera, identificar projectes d'inversió que es puguin dur a terme amb la participació de la iniciativa privada, com a conseqüència de la seva alta –o, com a mínim, suficient- rendibilitat econòmica.

A banda d'això, el Govern s'ocupa a fons de les infraestructures que considerem fonamentals per a Catalunya, i que depenen més directament del Govern central.

Un exemple n'és el Corredor Ferroviari Mediterrani. D'aquí unes setmanes la Comissió Europea haurà de decidir si inclou el projecte a la Xarxa Intereuropea de transport i per tant rep finançament comunitari. Després de les moltes gestions fetes, entenc que hi ha bones perspectives, si el Govern espanyol no falla en el darrer moment, que espero i confio que no fallarà.

Una segona infraestructura clau és el disseny de la gestió del sistema aeroportuari català, dels aeroports. Pel que fa a l'Aeroport de Barcelona, treballem per obtenir una majoria determinant de les institucions catalanes en la gestió de l'Aeroport de Barcelona en el marc del procés de privatització de la seva gestió, que està duent a terme l'actual Govern central, que és el que va acordar en aquest Parlament en diverses ocasions. Pel que fa als aeroports de Girona, Reus i Sabadell, treballem pel seu traspàs i gestió des de cadascun dels seus territoris per part de les institucions catalanes, però demanem al mateix temps que el traspàs es faci sense els deutes corresponents que s'han acumulat durant aquests darrers anys per part del Govern espanyol.

En tercer lloc, pel que fa als ports, des del Govern de la Generalitat pressionem el Govern de l'Estat perquè acceleri les inversions d'accés ferroviaris i viaris als ports de Barcelona i de Tarragona, unes obres –deixin-m'ho dir clar- escandalosament endarrerides i que necessitem com l'aire que respirem si volem ser competitius, exportar més o atreure més inversió estrangera. Uns ports que, tanmateix, també

necessiten molta més autonomia de gestió pròpia, que malauradament els ha estat reduïda per l'acord entre el PP i el PSOE en aquesta legislatura que estem de recentralització de competències en matèria portuària.

En quart lloc, compliment dels calendaris per acabar infraestructures essencials per al país. És el cas de l'alta velocitat ferroviària entre Barcelona, Girona, Figueres, Perpinyà i Europa, prevista per a finals del 2012 (calendari que creiem que es complirà). I el de la connexió elèctrica amb França i Europa, per a finals del 2014 (calendari que també creiem que es complirà).

En cinquè lloc, en relació amb el Govern central, requerir-lo perquè faci el mateix que nosaltres: prioritzar infraestructures en funció del seu valor afegit, com serien el cas, a Catalunya, entre d'altres, del quart cinturó, l'N-II a les comarques gironines i l'autovia Tarragona – Valls – Montblanc – Lleida. La idea que defensem i que intentem extrapolar una mica a tot arreu és que en un moment de recursos tan escassos, cal que aquests recursos escassos es posin en aquelles infraestructures a Catalunya i en el conjunt de l'Estat espanyol que tenen aquest valor afegit i aquesta rendibilitat en termes de creixement econòmic.

Finalment, en matèria de transport públic en la xarxa de Rodalies, a Catalunya hem tingut un traspàs sense infraestructura, sense vies, i sense estacions. La millora del servei de Rodalies i de l'oferta s'haurà de produir en el marc del compliment de les inversions que l'Estat ha de realitzar per modernitzar la infraestructura gestionada – encara avui- per ADIF, és a dir, pel Govern central. Tinguin present que en aquest moment el grau de compliment previst fins al 2015 de 4.000M€ -que es varen anunciar a bombo i platerets per a la millora de la xarxa de Rodalies- se situa en aquest moment per sota del 10%, amb la majoria d'actuacions importants sense ni tan sols projecte redactat. Així no pot seguir. L'Estat ha de complir allò que ha signat i s'ha compromès a fer i desgraciadament no fa.

Pel que fa a Regionals, els traspàs materialitzat l'1 de gener del 2011 es va realitzar també sense infraestructures, i, a diferència de Rodalies, sense pla d'inversions per a millora del servei i sense pla de millora de la pròpia infraestructura.

Pel que fa als residus, estem duent a terme importants accions per impulsar una política de rigor i de continuïtat. Estem treballant en la diagnosi de l'estat actual de la gestió de residus a Catalunya en relació amb els objectius que determina la Unió Europea i els propis objectius fixats als Programes de gestió de residus a Catalunya.

Voldria fer també una referència breu a dues actuacions en matèria d'infraestructures que són igualment essencials per al futur del nostre país. D'una banda, s'han iniciat els treballs d'elaboració del nou Pla de l'Energia i el Canvi Climàtic 2012-2020 per tal de preveure les necessitats energètiques del nostre país a llarg termini i actuar en conseqüència per eliminar els colls d'ampolla que hi puguin haver en aquest àmbit sent conscients que hem de tendir a la màxima independència quant a les fonts d'aprovisionament i alhora fer front a la nostra responsabilitat com a país davant del greu problema de l'escalfament global del planeta. Arribat el moment, d'aquí pocs mesos, podrem tenir en aquest Parlament un ampli debat sobre aquest nou Pla de l'Energia.

Els valors ambientals que el nostre Govern fa seus, a més de vetllar per la protecció del nostre entorn, l'ús responsable dels recursos naturals i la qualitat de l'aigua que utilitzem i de l'aire que respirem, es tradueix també en l'impuls de l'economia vinculada al medi ambient que, n'estem convençuts, té un futur brillant al nostre país.

D'altra banda, pel que fa a les infraestructures vinculades a les TIC, cal esmentar que gràcies a l'esforç de molta gent, d'institucions molt diverses- i he de dir clarament de governs anteriors a la Generalitat i a l'Ajuntament de Barcelona- hem aconseguit per a Barcelona la capital mundial del mòbil. Cal ara que les infraestructures s'adeqüin a la nova situació. Això exigirà reformes de la normativa i de la col·laboració entre agents perquè les TIC siguin accessibles a tot el país, amb importants decisions del Govern en els propers mesos, que vostès coneixeran.

Finalment, seria del tot incomplet si no incorporéssim la visió del món agrari ramader i del conjunt de la pagesia. Les decisions que ja ha pres el Govern en relació amb el sector agroramader van en la línia de concebre la sostenibilitat sobre la base de saber viure i poder-se desenvolupar en el territori. En aquest sentit destaquen les actuacions fetes per a la sostenibilitat del sistema de regs de Catalunya amb el Canal Segarra-Garrigues al capdavant.

El nostre sector agrícola i agroalimentari constitueix avui una fortalesa per a la nostra economia, representant ja amb el seu creixement gairebé el 4% de la nostra creació de riquesa anual.

Hem de reforçar, donant-hi continuïtat, les actuals polítiques del Govern basades en les resolucions del Parlament de Catalunya de 14 d'abril de l'any 2010, adaptades a les actuals situacions pressupostàries i a les previsions de la nova política agrària comuna que s'estan elaborant.

La proximitat i la internalització d'aquest sector han constituït i constituïran els eixos de treball d'aquest Govern. Vull transmetre també a tot aquest sector el meu suport, sobretot després dels episodis succeïts aquest estiu.

Novè àmbit: les polítiques de seguretat

Més seguretat suposa més benestar, més llibertat i major qualitat de vida. Per tant, les polítiques de seguretat són i han de ser una de les prioritats clares de la nostra acció de Govern.

En aquest sentit, és de justícia començar aquest apartat del repàs de l'acció de Govern i de les prioritats futures, agrair el paper dels Mossos d'Esquadra, de la policia de Catalunya, quan van garantir el normal funcionament de les institucions democràtiques davant situacions que en volien impedir el normal funcionament. També són d'agrair totes aquelles actuacions que duen a terme per garantir dia a dia la convivència ciutadana. Vull agrair, també, la tasca que estan desenvolupant amb encert els nostres professionals d'emergències.

Hem de prioritzar les polítiques basades en la prevenció, l'eficàcia i la cooperació amb tots aquells que actuen en l'àmbit de la seguretat, especialment les policies locals. La finalitat principal és reduir els fets il·lícits i penals que generen inseguretat entre la ciutadania. La implicació i la cooperació d'altres departaments de la Generalitat i en altres casos de policies locals serà primordial per assolir els objectius.

En aquest context els anuncio que iniciarem properament els treballs per dur al Parlament la llei del sistema de policia de Catalunya. Des d'un punt de vista més operatiu, exemples d'aquesta política de caràcter integral i d'implicació institucional i social els podem trobar, per exemple, en el Programa Operatiu Específic del món rural, basat a prevenir i reduir els fets delictius de més incidència a les zones rurals o, un altre exemple, en la creació d'una divisió específica de Transport, per tal de potenciar

la coordinació per detectar els punts amb més conflictivitat, que permetrà englobar una sèrie d'actuacions al voltant de la xarxa de metro i dels aeroports.

Posarem en marxa el Comitè d'ètica amb l'encàrrec de restablir el diàleg social i el consens institucional trencat i iniciar un nou procés participatiu per elaborar un nou Codi d'ètica de la policia catalana que compti amb la participació i l'acceptació de totes les institucions, amb el consens dels òrgans policials, dels sindicats i del conjunt de la societat. L'objectiu del nou Codi d'Ètica ha de ser: garantir la seguretat ciutadana, l'ordre públic i els drets i deures de la ciutadania, alhora que un marc de referència per al cos de quins són els seus drets i les seves obligacions.

No voldria tancar aquest eix de l'acció del Govern sense fer una referència a tres elements clau de la nostra gestió en aquest àmbit.

El primer, abordar, com estem fent, la greu problemàtica de la violència masclista i domèstica amb una visió més integral i amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'efectivitat en l'àmbit de la protecció de la víctima.

El segon, la seguretat viària. En aquest àmbit hem aprovat el Pla de Seguretat Viària 2011-2013. Aquest Pla és un instrument tècnic del Govern que té per objectiu ordenar el conjunt de mesures, recursos i accions necessàries per aconseguir l'objectiu de reduir la sinistralitat i obtenir un canvi cultural que rebutja socialment els comportaments de risc en el trànsit i que aposta per una mobilitat segura i responsable.

El tercer, la garantia de la llibertat, la convivència i la seguretat en l'espai públic. Considerem necessària una reflexió, amb diàleg polític, institucional i social, sobre les mesures a regular des d'una perspectiva de drets i deures, per garantir que el nostre espai públic continuï sent l'àmbit on la llibertat dels nostres ciutadans trobi les necessàries condicions de seguretat, convivència i civisme, que permeti conciliar totes les visions i comportaments que conflueixen. Amb aquest objectiu impulsarem un projecte de llei d'ús de l'espai públic en el conjunt de Catalunya.

Desè i darrer àmbit: llengua, cultura, identitat i autogovern.

La cultura catalana és el fonament de la nostra identitat i la clau per entendre les realitats dels nostres temps. Té a veure amb què som, què volem ser i quin país volem construir. Implica la memòria, els símbols, el dret, les institucions, la llengua i els valors, i ens permet explicar els vincles que constitueixen la Comunitat. La cultura, en aquest sentit, és el substrat bàsic per construir projecte cívic de país.

Tota política cultural té un impacte directe en la identitat col·lectiva i, en conseqüència, en l'hegemonia o bé en l'aprimament de la pròpia realitat nacional. En aquest sentit, les aspiracions nacionals de Catalunya passen per força pel fet de no perdre una posició competitiva en els mercats culturals, i a nivell internacional. Fa només unes setmanes ha aparegut al mercat, en anglès, un assaig d'alta divulgació d'Eric Soblin sobre l'important llegat musical de Pau Casals. És així com ens hem de donar a conèixer al món. Arrels, creativitat, excel·lència i presència al món. No vull deixar d'esmentar, a més, la creixent contribució que els sectors culturals del país estan fent a la creació d'ocupació.

La llengua se situa en el centre de gravetat de la personalitat nacional de Catalunya. Així doncs, ha d'esdevenir l'eix al voltant del qual es configuri una bona part de les polítiques educatives, culturals i cíviques. El català és, també, atès el seu potencial

com a instrument d'integració, una eina de primera utilitat per mantenir i impulsar la convivència.

El Govern de Catalunya està disposat a defensar l'estatus jurídic, social i nacional de la llengua catalana davant dels atacs que se li puguin fer tant des de l'exterior com des de l'interior del país. I per fer-ho, no dubtarà a reclamar la complicitat de la societat catalana.

Així mateix, el Govern treballarà intensament per fer avançar la normalització i l'ús social del català, com ho demostra el recent acord amb les distribuïdores, amb l'objectiu d'augmentar significativament l'estrena de pel·lícules doblades en català, en la línia del que estableix la llei aprovada en l'anterior legislatura.

A nivell de polítiques culturals, voldria destacar l'impuls de l'elaboració del Pla Estratègic de la Cultura 2011-2021, i el seu corol·lari en aquest Parlament, l'acord Nacional per a la Cultura, com un dels grans reptes d'aquesta legislatura. Es tracta de promoure un gran Pacte per la cultura fet amb el sector cultural privat, el teixit associatiu, els partits polítics i la societat civil amb l'objectiu d'establir les línies de futur de la nostra cultura, partint del diagnòstic actual.

Voldria anar concloent la meva intervenció en aquest primer Debat de Política General fent una reflexió sobre l'evolució que viu Catalunya des d'un punt de vista del projecte nacional i de l'autogovern.

Si girem la vista cap enrere i observem l'evolució de les tres darreres dècades, és innegable que el nostre autogovern ha avançat notablement i s'ha consolidat, tot i les amenaces que contínuament hi planen a sobre.

No és menys cert, però, que hi ha indicis molt clars, en aquests darrers anys, d'una voluntat molt manifesta d'aturar el progrés de l'autogovern de Catalunya i de tallar de soca-rel tot allò que significa destacar o projectar la nostra realitat nacional i la nostra identitat com a poble. La sentència del Tribunal Constitucional contra l'Estatut aprovat en referèndum va representar un cop de destrat que pretenia decapitar les aspiracions nacionals de Catalunya. La reacció popular es va fer notar, i molt, en els carrers de Barcelona, capital del país, ara fa poc més d'un any.

Aquest estiu, si em permeten la ironia, a alta velocitat, aquest cop sí, i pràcticament d'amagat, s'ha reformat la Constitució per consagrar el principi de l'equilibri pressupostari. Curiosament, els dos grans partits d'àmbit estatal han concedit a alguna potència europea allò que sempre han negat a les comunitats històriques del propi Estat, siguin Euskadi o Catalunya. Amb la reforma exprés de la Constitució s'ha marginat a més una part molt important del catalanisme que havia participat en el pacte constitucional del 1978.

Ara mateix, a les portes d'una nova campanya electoral, observem com els candidats dels principals partits d'àmbit estatal pugnen cada dia per veure qui pensa recentralitzar més competències i més poder.

¿Existeix, doncs –em pregunto–, alguna possibilitat real que l'Estat faci una reflexió i canviï la seva actitud cap a Catalunya? Crec, francament, que aquesta possibilitat s'ha pràcticament esvaït, convertint-se en una utopia. Hi ha massa indicis, fins i tot evidències, en sentit contrari.

En aquesta situació, ¿pot renunciar Catalunya a un major autogovern amb la finalitat simplement d'acoblar-se a un Estat que en el fons ens vol més petits, més perifèrics i

potser, fins i tot, més folklòrics? Més regionals i menys nacionals? Crec que Catalunya no pot renunciar a aquest major i millor autogovern, i no solament per fidelitat a una llarga i rica història, que també, sinó per garantir-nos un millor projecte de futur col·lectiu al servei dels 7,5 milions de catalanes i de catalans.

El món evoluciona d'una manera i a una velocitat que ens porta a la necessitat de governs i normes més globals. Això és cert i no ho neguem. L'evolució de la ciència, la tecnologia, el coneixement, les comunicacions, els moviments migratoris, tot ens condueix a una escala més global, a un món interdependent i hiperconnectat. Caldran noves cessions de sobirania per part dels poders estatals per poder fer front als reptes que ens vénen a sobre. En aquest sentit, el poder s'allunyarà dels ciutadans, es farà més global, es farà més distant i es farà més impersonal. És el que passa, encara a petita escala, a nivell europeu.

Aquesta situació, aquest mapa nou que es dibuixa, comportarà la necessitat de reforçar els denominats poders locals. La ciutadania reclamarà governs més propers, més controlables, de rostre humà, per a les qüestions del dia a dia, que són la majoria. I aquests governs seran tant més eficients com millor responguin a comunitats amb trets culturals compactes i amb valors compartits. És el cas de Catalunya. És el nostre cas.

L'autogovern serà, per tant, una qüestió de supervivència, de benestar i de prosperitat. I de qualitat democràtica. Ens convé un poder federal europeu fort, i també un poder català fort, com a projecte de futur. Hi insisteixo, ens convé un poder federal europeu fort, amb majúscules, i també un poder català fort amb majúscules. Resumint-ho, ens convé més Europa i més Catalunya.

Difícilment l'aprofundiment del nostre autogovern el podrem fer pel camí que hem seguit en les darreres tres dècades. La via constitucional i la via estatutària estan exhaurides, no donaran gaire més de si, llevat de sorpreses majúscules i poc previsible.

Crec que Catalunya, aquest país de 7,5 milions d'habitants de procedències tan diverses, ha de traçar un camí nou. Jo l'anomeno transició nacional, per fer entendre que és un procés, que cal fer-lo a l'interior de Catalunya i que ha de tenir l'objectiu de decidir com ens podem governar millor.

El que per a mi és rellevant és que s'entengui que la nostra estratègia i la nostra actitud com a país ha de ser diferent del que ha estat durant les darreres tres dècades. Ens hem de fixar objectius concrets d'envergadura, que comptin amb amplis consensos socials a l'interior de Catalunya, consensos socials que aboquin a consensos polítics molt majoritaris, i hem de condicionar la col·laboració catalana amb l'Estat a la consecució d'aquests objectius d'envergadura. Això últim requereix que els partits catalans tinguin una agenda catalana a Madrid i, tant com sigui possible, la defensin conjuntament.

Tota aquesta reflexió que els faig ens porta a l'objectiu del pacte fiscal. Es tracta d'un objectiu d'envergadura, ningú ho pot discutir, i que gaudeix d'un consens social molt ampli i transversal, tampoc es pot discutir. Consens social que travessa la frontera clàssica dels partits polítics i supera la dialèctica dreta-esquerra.

Com és ben conegut, el mateix Parlament de Catalunya haurà de donar a conèixer la proposta de pacte fiscal abans del proper 31 d'octubre. Sempre que m'hi he referit he dit que el pacte fiscal s'havia d'inspirar en el que coneixem com a concert econòmic, encara que no fos mil·limètricament el mateix, a fi d'adaptar-lo a l'especificitat catalana.

És a dir, hauria de comportar un procés que conduís que fossin les institucions catalanes les responsables d'administrar els impostos que es generen o es paguen a Catalunya, i hauria de garantir que una part molt més significativa dels recursos que produeix el nostre país amb el seu esforç, talent i creativitat es quedessin a Catalunya, a fi de poder treballar millor pel benestar, la prosperitat, la identitat i la modernització de la nostra societat.

De fet, podem constatar que la descentralització que s'ha fet a Espanya està clarament descompensada: pesa molt més per la banda de la despesa que de l'ingrés. I això és una anomalia, que segurament moltes autonomies no tenen cap interès a corregir, però Catalunya sí. No podem obligar les altres autonomies a anar per la via de fer-se responsables dels impostos, ni ho pretenem, però ho podem defensar com una via pròpia per a Catalunya. Un país que de debò aspira a autogovernar-se, com tantes vegades diem, no pot defugir la responsabilitat d'administrar els impostos, amb tot el que això comporta de política econòmica, de justícia social i de lluita contra el frau fiscal. No és una feina simpàtica ni electoralment agraïda, però en qualsevol cas Catalunya no hi hauria de renunciar.

Sóc, i som, plenament conscients de les enormes dificultats que té un plantejament com el del pacte fiscal. I en l'actual conjuntura política i econòmica, encara més.

Precisament, per l'existència d'aquestes grans dificultats, crec que com a president de Catalunya puc reclamar de les formacions polítiques catalanes, de totes elles, que en el tema del pacte fiscal estiguin a l'altura de les circumstàncies del moment que vivim. Demano que el consens social que hi ha sobre aquesta qüestió es tradueixi en consens polític. Ens convé un consens polític en aquest Parlament ambiciós, serè, i molt ampli. I ens convé també que aquest consens es traslladi a l'àmbit de la política estatal per part dels partits catalans, més enllà de les afinitats ideològiques o dels lligams de família, tots ells molt respectables.

Sé que els demano una cosa molt difícil, perquè els precedents no són bons. El moment, però, reclama fer pinya a Catalunya, traslladar-la a Madrid i condicionar el nostre suport a la governabilitat de l'Estat a la consecució del pacte fiscal, no com una posició del Govern de Catalunya sinó com una posició catalana.

Si no ho fem, no fem responsables als altres de les nostres frustracions. Però si som capaços de fer-ho, aleshores podem tenir èxit. Un èxit que serà compartit. I que tindrà un protagonista destacat: el nostre país. Catalunya. Els 7,5 milions de catalanes i catalans.

Moltes gràcies per la seva atenció!